

Éves jelentés	2006-02-20	Melléklet
Küldemény/Sorszám	851/2006	
Dokumentum	904/2005	Juhász M.

JELENTÉS

A BEKEY IMRE GÁBOR BARLANGKUTATÓ CSOPORT 2005. ÉVI MUNKÁJÁRÓL

α. p. m.
2006. 02. 22.

FELTÁRÓ ÉS ÁLLAGVÉDELMI TEVÉKENYSÉG

Kutatócsoportunk 2005. év folyamán a Duna-Ípoly Nemzeti Park Igazgatóság 513/2/2003 és 509/2/2003. sz. engedélyei alapján végezte a **Pálvölgyi-Mátyáshegyi-barlangrendszer** (kat. sz.: 4762/2) feltáró kutatását. Összesen 5 ponton végeztünk bontási munkákat az ismert szakaszok mögött feltételezhető további járatok feltárása érdekében.

A Pál-völgyi-barlang 2005.évi feltáró kutatása

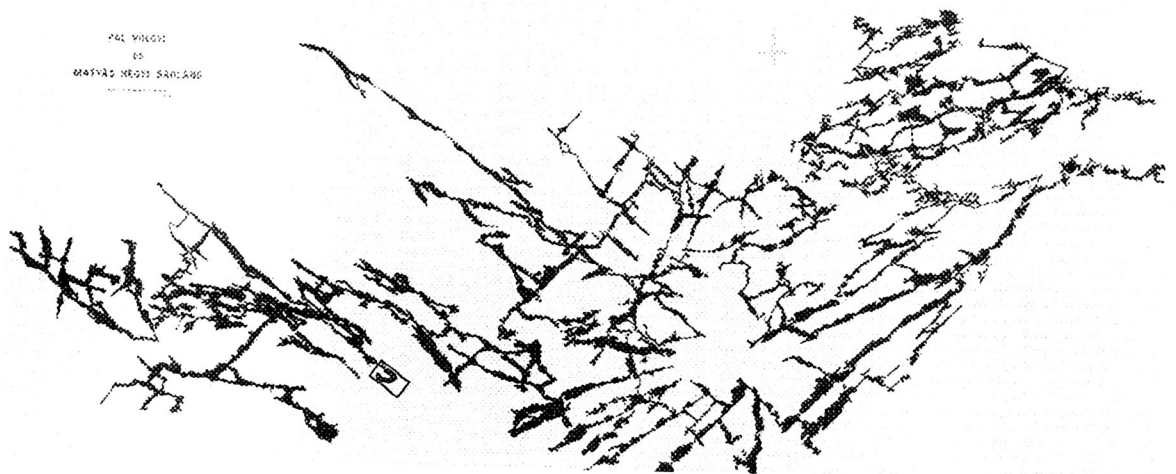
A feltáró kutatást a jubileumi szakasz Röpde folyosó folytatásában végeztük. A bontást 2004 májusában kezdtük és az idei kutatást teljes egészében a járat folytatásával töltöttük. A kutatást a jó (az eddig ismert rendszerből kivezető) irány és az időnként érzékelhető és füsttel kimutatható erős huzat ösztönözte. A bontás fő módszere a kovás kitöltés ásása és több hónapon keresztül az útvonal irányával kollineáris repedések tágitása. A repedéseket hilti-patronos módszerrel és vésővel tágitottuk.

A bontást nagymértékben megnehezítette a kialakult (több mint 20m-es) kuszodán történő anyagszállítás. A szűk hely és a távolság igen meglassította az anyagtovábbítást. A szállítóláncba legalább 10 fő szükséges. A létszám elérése sokszor lehetetlen (a csoporttagok „egyéb” elfoglaltsága miatt), így a lent-lévők munkája nagyon megnehezedik.

A másik problémát a depók feltöltöttségi szintje jelenti. Az év végére a depó számára kijelölt helyek megteltek, a messzebbre való szállítás, pedig megoldhatatlan.

Továbbkutatást 2006 évben tervezzük, részletes felmérés és vizsgálat után.

Amennyiben a végpont további bontása csak nagy munkával és sok deponálandó anyaggal lehetséges, akkor kénytelenek leszünk a beszüntetni a végpont további feltáró kutatását. A feltárás helyét a bemutatótérkép szemlélteti (1. ábra). A feltárt szakaszról készült térképet az 2-es ábra mutatja.

1. Ábra. Pál-völgyi-barlang 2005-ös évi feltárás helye (Téglalap szemlélteti.)

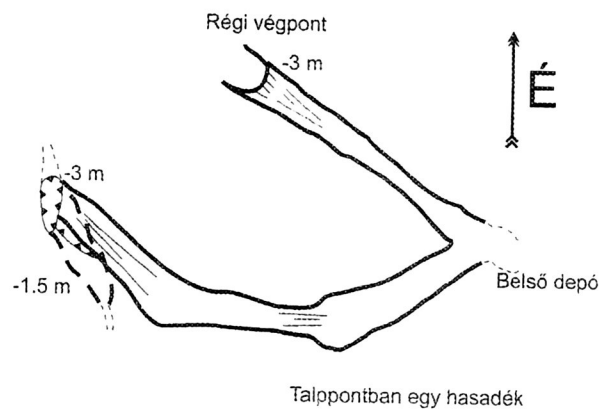
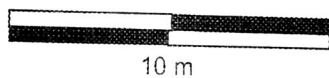
Pál-völgyi-barlang 2005 feltárás

vázlatos felmérés

Térképet készítette:
Szenthe István

Felvétel időpontja: 2005 július 10.
2005 december 18.

Felmérték: Hajnal Ágnes
Kiss Attila
Losonczi Gábor
Zentay Péter
Zentay Zoltán

2. Ábra. A feltárás térképészlete

A Pálvölgy-Mátyáshegyi barlangrendszer Mátyás-hegyi-barlang felőli részében az év folyamán többszöri próbabontást végeztünk a továbbjutás reményében a Lapos-folyosónál, a Névtelen-folyosónál, a Giliszta járatban és az Óriások-útja északi részében.

Említést csak a Lapos-folyosó Névtelen-folyosó felőli bejárati szakasza és a Giliszta-járat érdemel. A lapos-folyosó bejárati szakaszánál északkeleti irányból huzatot észleltünk, ezért a bontást ezen a részén kezdtük meg. A bontás nehézkes a járatot kitöltő nagy kőtömbökből álló omladék miatt.

A másik jelentősebbnek ítélt rész a Giliszta-járat. A Névtelen-folyosótól 5 m.-re északi irányban egy keskeny hasadék nyílt meg a bontás során. Az 1,5 m. hosszú hasadék végén egy kb. emberfej nagyságú lyuk tátong. A hasadék oldalfalát hévizes oldásformák tagolják. A nyíláson bevilágítva további légtéres járat látszik. A munkát véséssel és pattintással kívánjuk folytatni. A kitöltés áthalmozott agyag és kovatörmelék volt. A kitermelt anyag deponálása a Névtelen-folyosó északi végében történt.

Állagvédelmi munkák

A folytattuk Jubileumi-szakaszban az eddigi, földre fektetett műanyag-szalagos kijelölésének cseréjét, és az egyértelműbb karós kijelöléssel váltottuk fel. Átnéztük és szükség szerint javítottuk a Nagykör teljes útvonalkijelölését.

Leszállásaink során a barlangban spontán, vagy illegális behatolásra utaló állapotváltozást az év során sehol sem észleltünk

TUDOMÁNYOS MEGFIGYELÉSEK, VIZSGÁLATOK

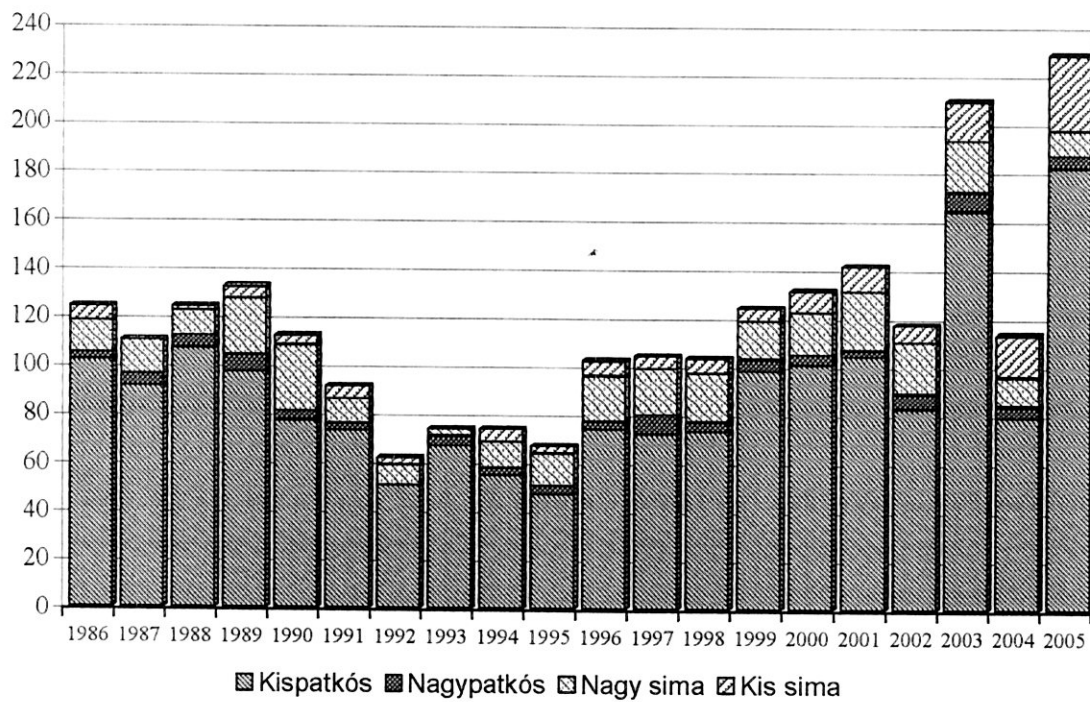
A Pál-völgyi-barlangban telelő **denevérállomány átfogó felmérését** 2005-ben az eddigi gyakorlatnak megfelelően, február 6-án végeztük el. A barlang mintegy 7 km hosszúságú „központi” zónájának egyidejű átvizsgálásában 9 brigádban összesen 27 fő működött közre. A felmérés a két évvel ezelőtti rekordot is jó 10 %-kal meghaladó példányszámot, összesen 228 denevért eredményezett. Az állomány faj(csoport)ok szerinti megoszlását (1. ábra) tekintve, kiemelkedően magas egyedszámok csak a kis patkós-denevérek (182 db) és a kistermetű simaorrú denevérek (31 db) esetében voltak; az észlelt 5 nagy patkósdenevér átlagos, a csupán 10 db nagy Myotis pedig kifejezetten alacsony egyedszámnak tekinthető. Az újabb rekordlétszám az állatok területi megoszlását (2. ábra) nem módosította, a Decemberi-szakaszon (148 példány) és a Régi Részen (58 példány) kívül a barlang egyéb szakaszain a szokásos alacsony egyedszámokat tapasztaltuk.

A barlang Bejárat - Y-folyosó közötti szakaszán telelő példányok **rendszeres regisztrálását** a 2004/2005-ös idényben is november közepétől április közepéig, kéthetes időközönként végeztük. A barlang egészén észlelt rekordlétszámnak megfelelően, a szakasz állománya is feltűnően magas volt, a január végétől a március elejéig tartó időszakban folyamatosan meghaladta a 100 példányt. A csúcslétszám érdekes módon ez utóbbi, március 6-i időponthoz kötődik, amikor is a szakaszon 111 denevér (91 kis és 1 nagy patkósdenevér, 5 nagy- és 14 kistermetű simaorrú denevér) tartózkodott. A szokásos „távozási hullám” közvetlenül ezt követően, március közepén indult meg, és a kistermetű simaorrú denevérek kivételével az állatok egy hónapon belül el is hagyták a barlangot.

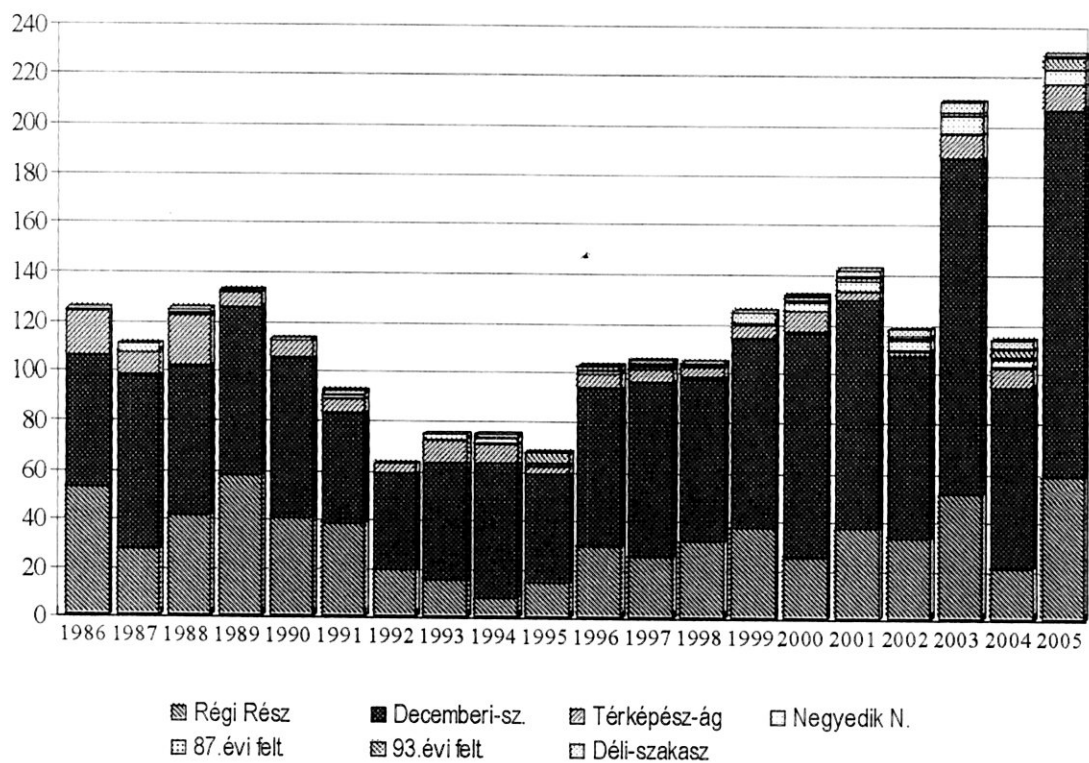
A fenti denevér-megfigyelésekkel párhuzamosan a Nagy Falnál és a Tollas-teremben rendszeres **hőmérséklet-mérések** történtek. Az előbbi ponton a minimumértéket (7,9 °C) ugyancsak március 6-án mértük, amelyet követően itt már fokozatos hőmérséklet-emelkedés volt tapasztalható; a Tollas-teremben január elejére beállott minimumérték (9,8 °C) viszont még április közepén, az utolsó mérés időpontjában is „tartotta magát”.

A Pál-völgyi-barlangra vonatkozó **hidrológiai megfigyeléseink** szempontjából meglehetősen „eseménytelen” évről számolhatunk be. A szórványos megfigyelések alapján a mélyponti Mozaik-terem időszakos tava 2005-ben nem jelent meg; s közműhibára utaló, rendellenes intenzitású vízbeszivárgást sehol sem tapasztaltunk.

1. ábra: a Pál-völgyi-barlang denevérállományának faj szerinti megoszlása februárban

2. ábra: a Pál-völgyi-barlang denevérállományának területi megoszlása februárban

DOKUMENTÁCIÓS MUNKÁK

2005. évben is jelentős időt fordítottunk a Pál-völgyi-barlang digitális **fordokumentálására**;

Térképezési munkáink keretében a Jubileumi-szakaszban feltárt új folyosó felmérését végeztük el; amelyek alaprajzi térképét csatoljuk jelentésünkhöz.

EGYÉB TEVÉKENYSÉG

A rendszeres hétvégi kutatómunka mellett augusztusban ismét kéthetes expedíciót szerveztünk Montenegróba, a Kotori-öböl térségébe. A Társulat egyéb rendezvényei közül a tapolcai Szakmai Napokon 7 fő képviselte csoportunkat; ahol előadást tartottunk az augusztusi montenegrói expedíció tapasztalatairól.

Több alkalommal biztosítottunk szakvezetést a Pál-völgyi-barlangba engedélyezett látogatótúrákhoz is.

Budapest, 2006. február 15.

Kiss Attila
csoportvezető, kutatásvezető

Zentay Péter
kutatásvezető-helyettes